

דין זה לענין זכה. ועיין זכריות דף ה' דפריך בגמ' דליתניי לזב גבי חמשה מצינן קרבן אחד על עצירות הרבה ומשני דלא פסיקא לי דאמר ר"י ראה אחת זלילה ושנים ציוס מציא, ולי"ע דברי אבתי תקשי מזה דשם ליכא חילוקא בין ראי ראשונה לשאר ראיות, וגם בראשונה אחת זלילה אינה מציאה, וכדורא הקושאל דליתני לזב גבי הכך דמצינן קרבן אחד על עצירות הרבה כמו דפריך על ז', ולי"ע.

אולם קושאל זו היא רק לשיטת הרמב"ם, אבל לדעת כל הראשונים לא משכחת לה כלל כך דינא גבי זכה, דברי חז"ל אין זכה רק צ"ל יום שצין נדב לזכר, וברי חז"ל נעשית זכה רק בשלשה ימים, וא"כ כלל ח' כבר עברו מה"ל יום עשרה ימים ושז' אי אפשר לה כלל להעשות זכה זכה גדולה להחייב קרבן, כיון דלא נשאר לה מן ה"ל יום רק יום אחד בלבד, ושפיר פריך בגמ' רק מצ' ולא מצבה, דצזכר לא משכחת לה כלל שחציא קרבן אחד על זיבות הרבה, אבל קשה לדעת הרמב"ם שפסק צ"ל מה"ל חסורי צאה ה"ל דלעולם כל שכלו ה"ל ימי זיבה מתחילין ז' ימי נדב אף קידם שספר ז' נקיים, ולאחר ז' בין ראשונה ובין לא ראשונה חוזרת שוב לזיבות למנות י"ל ימי זיבה, עיי"ש בדברי הרמב"ם פ"ו ופ"ז שם, וא"כ שפיר משכחת לדידי גס צזכר גוגא דראשונה אחת זליל ח', כגון שנעשית זכה גדולה ונחייבה בקרבן ג' ימים האחרונים של י"ל יום ותיקף מתחילין ז' ימי נדב וספר זכר ז' נקיים [כמו שפסק שם דימי נדב שאינה רואה זכר עולין לה לספירת זיבתה] או צ"ל ימי זיבה שאחריהם וזליל ח' שוב ראשונה וצזני ימים שאחריו בתוך י"ל יום ונעשית שוב זכה וצכ"ג משכחת לה גס צזכר הדין דמצינן קרבן אחד על עומאות הרבה, וכדורא פרכת בגמ' על זכה דליתני אותה צדי הכך דמצינן קרבן אחד על עצירות הרבה דשם לא שייך שינויא דגמ' דמשני על ז', ולי"ע.

ואולי י"ל, דצזכר לא שייך כלל כל כך דינא דאחת זלילה ושנים ציוס, דכיון דעכ"פ נעשית זכה לענין הטומאה, ה"ל לה זלל קרבן, ומאחר דלא שייך צכ"ג שחציא קרבן אחד על שתי זיבות, כיון דלא נעשית זכה גדולה רק אחר שינאש לשעב שראוי להציא קרבן, ממילא דחייבת בקרבן שני על זיבה זו האחרונה, ולא שייך לומר דבראי הראשונה לא תלמרף לחיוב קרבן, כדאמרין הכי גבי ז', דעיקר הדין מה דנענין צזכר שלשה ימים הוא כי כיכי דליחול עלה חזרת זכר גדולה, שדינה בספירת ז' וקרבן, ועי"ה כרי מבינא גס בראי שראשונה זליל ח', וכיון דסוף סוף דין זכר גדולה זכ לענין הטומאה, כרי היא צדינה שכיח מחוסרת כפרה וחייבת בקרבן, וכל דין זה דראשונה אחת זלילה או שנים זלילה, מיתני רק גבי ז', דנאמר צו דין מסוים של שלש ראיות לענין קרבן, וצזכר הוא דנענין שיכיו כל הראיות בזמן חיובא, וראי דלאו בזמן חיובא לא מאתרפת לענין דין שלש ראיות כנאמר לענין חיוב קרבן, אבל צזכר הכל תלוי רק צעיקר עומאותה אם היא זכ גדולה שדינה בקרבן או לא.

במה שיקשו התוס' ציצמות דף ז' על כה דקאמר בגמ' צפסחים דף פ"ה דלכתי לא מתקדש שער ניקנור מפני שמאורעין עומדין שם ומכניסין צבאות ידם, וקאשו עי"ה דברי אפשר להמאורע לעמוד צעזרת נשים ולהכניס ידיו לשער ניקנור ולמח נמנעו מלקדשו צצזיל זכ עיי"ש בדברי התוס'. וכו' צסועה דף ח' על כה דחק מעלין אותה לשער מרת לשער נקנור ששם משקין את הסועות ומטהרין את היולדות ומטהרין את המאורעין פריך בגמ' שם צשלמא סועות דכתיב ובעמיד הכהן את האשה לפני ד' מאורעין נמי דכתיב ובעמיד הכהן המטהר וגו' אלא יולדת מ"ע וכו', ולכאורא נראה

צמח"כ, שבתורה חידשה צמח"כ הצאה קרבן מסוימת על ספק עומאותו שיוכר על ידו לאכול בקדשים, וכדילפינן לה מקרא דוהבז את זבוב וגו' דכור צמח"כ, וכ"כ מצורא להדיא צרמב"ם פ"ה משגגות כ"ז דכל דין הקרבה חטאת העוף על הספק נאמר רק צמח"כ לצד כדי להכשיר לאכול צזכרים, ע"כ גס צמח"כ גופייהו אין לקרבן זכ ענין כלל עם דין חזרת הצאה קרבות האמורין צזכר חזרה ומאורע ולכ"כ לענין חיובא, רק כל עיקר דינו וחזרתו הוא על דין הכשר וטהרה האמור צכס, דבתורה חידשה ככה חזרת הצאה קרבן על דין הכשר וטהרה שלהם צלצד, וכש"כ למעלה דצחמת שני דינים הם צמח"כ ואין תלויים צ"ל כלל, דין חזרת הצאה קרבות האמור צכס לענין חיובא, וזה שבהקרבן מכשיר לאכול צזכרים, אלא דנעלמא כל צל חזרת הצאה קרבות ליכא להקרבת קרבן, וליתא להצאה קרבן כזו שבהקרבן יוקרב רק לטהרה וככשר צלצד, אם לא היכא דנעלמא עומאות הרבה, שאז דינם מתחלק ממילא וכש"כ למעלה, אבל צל זכ ה"ל להקרבן להקרב אלא ע"י חזרת הצאה קרבות המחייבו להציא קרבן זכ, וא"כ כ"ז הוא צשאר מח"כ, אבל צספק דנאמר דין חטאת העוף הצאה על הספק, אז כוי להיפוך, דאדרבה כל עיקר חזרת הצאה הוא רק על דין טהרה וככשרו האמור צו, ואין להקרבן ענין כלל עם חזרת הצאה קרבות האמור צמח"כ לענין חיובא, וכוי דסוף סוף חטאת זו עולה לו גס לחיובו, כיון דמח"כ לא צני ידיעה, וכרי עכ"פ הציא חטאתו, אבל עיקר חזרת הקרבתה לא קאחי מכה דין חזרת הצאה קרבות האמור צכס, רק דכור דין מחודש של הצאה חכ"כ צה על הספק להכשירו לאכול בקדשים, וכש"כ למעלה. ולפ"ז י"ל דלא נאמר צזכר גס דין סדר האמור צכצחמת קרבות דמאורע דרשנין מחת חכ"כ שחכ"כ כל חזרתו ומעשיו על הסדר, כיון דכור זכ הצאה מחודשת של חכ"כ הצאה על הספק, ואין צכ לא חשם ולא עולה רק חטאת צלצד, ולכוי שפיר פסק הרמב"ם דמצינן צמאורע חטאת העוף הצאה על הספק, אף דנעלמא ה"ל להקריב החטאת קודם האשם משום דין סדר האמור צמאורע, אבל צספק שאני, דכור דין הצאה מחודשת של חכ"כ הצאה על הספק, שאין צכ לא חשם ולא עולה רק חטאת צלצד, וכו' שפסק דכאשם אינו מעכב, וע"כ שפיר אוכל בקדשים ע"י החטאת צלצד שמכשירו, וכש"כ. ועיין צש"מ לכריתות דף כ"ז ע"כ צכשמתות צסוף המ"מ מה שחציא צשם חוס' כח"י, וכו' מתאים לדברינו כ"ל עיי"ש.

פ"ג ה"ה ראה ראי אחת זליל שמיני ושתי ראיות ציוס שמיני כרי אלו מאתרפין ומציא קרבן שני על זיבות האחרונות שהרי ראי ראשונה של כל זכ צכ"ז היא חשובה ואם ראה אחרים שמים מאתרפת עמכם לקרבן עכ"ל, לכאורא פשע זכ הדין כור רק צזכ, דאית צי חידושה צראי ראשונה שלו, דברי היא נחצבת צעומאחא רק צכ"ז צעלמא לענין כל הדינים ומימ מאתרפת לזיבה, אבל צזכר, כרי ראי ראשונה של כשאר כל הראיות, דחזרת זיבה עלי, וממילא ודאי דנענין צכ שחכא צזמן חיובא, דכיינו ציוס שמיני שכבר ינאש לשעב שראוי להציא זכ קרבן, אבל אם ראשונה אותה זליל שמיני אינה מאתרפת לקרבן, כמו צזכ צראה שמים זליל שמיני שאין מאתרפין לחיוב קרבן, משום דלילא חשיבא לאו זמן חיובא, וכוי נמי צזכ צראי ראשונה הדין כן, וכדבר פשע כן, דברי צזכר אין לחלק בין ראי ראשונה לשניה, יראי ראשונה דידה כראי שני דצד דמיא, ולפ"ז כרי משכחת לה גס צזכר הדין דמצינן קרבן אחד על זיבות הרבה, צראה ראי ראשונה זליל ח', ולי"ע מה שלא הזכר בגמ' וצרמב"ם

דברי הירושלמי שהבאנו. ולפי"ז הרי ניחא הא דשער ניקנור לא נתקדש, דכיון דהמלואה לריך לעמוד דוקא בשער ניקנור משום דין בעמדה לפני ד' משו"כ לא קידשורו, דאם יעמוד בעזרת נשים לא יהי לפני ד', וכמו שנתבאר.

והנה בחוס' ביצמות שם חירו' בשם הריב"ן דאי אפשר לו להכניס ידיו לזכויות לשער ניקנור, דשער ניקנור לא מקרי לפני ד' כיון דאינו בתוך חלל העזרה, וכתוס' שם חולקים ע"ז וכתבו דאם ה"י מתקדש שפיר הוה בכלל לפני ד' עיי"ש בדבריהם, והנה הרי זה פשיטא דבשאר דברים בתלויים בקדושת עזרה אין נ"מ בין שער ניקנור לשאר עזרה [אם שער ניקנור ה"י נתקדש] וכדק"ל בזבחים דף י"ד דאם תוך הפתח כלפנים מותר לסדר שם לחם הפנים בתוך הפתח ולא צעין דוקא תוך חלל האולם, וצ"כ דהא דס"ל הכא להריב"ן דתוך השער חלוק משאר העזרה ומשום דאינו באויר העזרה, היינו משום דהכא איכא דין מסוים דלפני ד' וצ"כ הא דס"ל להריב"ן דצעין דוקא אויר עזרה ממש ושער ניקנור מקומו חלוק לענין זה. ויש להוסיף עוד צ"כ, משום דצח"כ דרשין לפני ד' לפני אהל מועד [כ"כ לפי גירסת הגר"א שם], אם כן לא תליא זאת בקדושת המקום אם הוא קדוש בקדושת העזרה אם לא, רק דהוא דין צפ"ע דכל העזרה מיקריא לפני ד' כיון שהיא לפני הכולל, ולענין זה צעין דוקא אויר עזרה עצמה ושער ניקנור ה"י מקום צפ"ע לענין זה כיון דהוא דין צפ"ע נוסף על קדושת המקום. ועכ"פ כפי הנראה מדברי החוס' והריב"ן אלו, דס"ל דין לפני ד' האמור במלואה בקרא דובעמיד וגו' עיקרו לא נאמר על עמידת המלואה עצמו שהיא בשער ניקנור, רק על ע"ס המתן זכויות שהוא בעזרה עצמה, ולפני ד' פירושו עזרה ולא שער ניקנור, וכל עמידתו בשער ניקנור הוא רק כדי שיקוים צו דין לפני ד' בהמתן זכויות שלו דהיינו בעזרה, ולהכי הקשו מה שהקשו, אצל ל"ע לדידכו מדברי הירושלמי וחספרי שהבאנו למעלה דלפני ד' האמור בסוטה ובמלואה תרוויכו שוין דהיינו בשער ניקנור, ובסוטה הרי ודאי לר"ע דהשקאחה ה"י בשער ניקנור, וצ"כ דשער ניקנור עצמו מיקרי לפני ד', וכ"כ במלואה דין לפני ד' האמור בקרא דובעמיד וגו' היינו על שער ניקנור עצמו, וצ"כ הא דין צפ"ע על עמידת המלואה עצמו שהיא בשער ניקנור, מלבד המתן זכויות שצריך להיות בעזרה ככל עבודות פנים, וכמו שנתבאר.

ועיין ברש"י סוטה דף ח' על הא דאמרין שם בשלמא סוטה דכתיב ובעמיד וגו' לפני ד', ופירש"י ע"ז ח"ל והוא הפתח שצו דרך כניסה ויציאה לכל באי עזרה עכ"ל, והיינו דזה ליתן טעם על הא דשער ניקנור מיקרי לפני ד', וצ"כ פ"ג מה"ל סוטה כ"ג ז"ל מציאין אותה לשער מרחי של עזרה שהוא כנגד קדש הקדשים עכ"ל, נראה דהוא ג"כ טעמה על הא דשער ניקנור חשוב לפני ד', משום שהוא מתוך כנגד קה"ק, אצל גם לדעת הרמב"ם נראה דרק תוך השער מיקרי לפני ד' אצל חוץ לשער ניקנור אף שהוא כנגד קה"ק לא מיקרי לפני ד' וכדבבאנו מהתוספתא דאשכח לפני ד' ואין כהן לפני ד', ודברי הרמב"ם הם רק ליתן טעם על הא דנשתנה שער ניקנור משאר שערין שהיו לעזרה, אצל זה פשיטא דחוץ לשער לא מיקרי לפני ד'. ויש להוסיף עוד, דהא דשער ניקנור מיקרי לפני ד' בסוטה ובמלואה אף שלא נתקדש, היינו משום דכיון דחלונות ועזי החומה כלפנים בכל מילי דתלוי צבית ובמחילות וכמבואר בפסחים דף פ"ב לענין דין פסח שנאכל צבית אחד, ע"כ ה"י ג"כ בכלל תוכה של עזרה לענין דין לפני ד', וכמ"כ למעלה דין לפני ד' אינו תלוי בקדושת המקום, רק דהוא דין צפ"ע על מקום העזרה שהוא לפני אהל מועד, וע"כ גם שער ניקנור אף שלא נתקדש בקדושת עזרה, אצל לענין דין לפני ד' שהוא מילתא צאנפי

נראה מדברי הגמ' אלו, דבמלואה איכא דין מיוחד על עמידת המלואה עצמו שצריך להעמידו לפני ד' וכדכתיב בקרא, ומזה הוא יסוד הדין שהמלואה צריך לעמוד בשער ניקנור [מלבד מה דמתן זכויות צריך להיות בעזרה ככל עבודות פנים, דכ"ס והשמן נפסלין ציולא], וכ"כ להדיא צח"כ פ' מלואה ובעמיד הכהן המעבד את האש המעבד ואותם למדנו שם טעמים עמידה כולם יכול כשם שטעונים עמידה כך יטענו תנופה ח"ל האש וכו' ולכלן שם ושחט את הכבש וגו' מה ח"ל לפי שיאל לידון בעמידה יכול מקום העמדה תהא שחיטה וכו', הרי דין העמדה הוא דין צפ"ע בין על המלואה בין על הקרבנות, ומזה הוא דגלגל שהמלואה צריך לעמוד שם מתחילה בקרבת הקרבנות ולא רק בשעת מתן זכויות לבד, וצח"כ שם לפני ד' וגו' מעמידן בשער ניקנור אחוריהן למזרח ופניהם למערב, והיינו דמקרא דלפני ד' ילפין ג"כ דבעמדתו צריכה להיות צפניו לצד מערב דוקא, וכ"כ ברמב"ם פ"ד ממחוסרי כפרה כ"כ דהמלואה צריך לעמוד שם ופניו למערב מתחילת התנופה חיים ואילך, והיינו משום דזה יסוד הדין הנאמר בקרא דובעמיד וגו'. והנה כך לפני ד' האמור בסוטה ובמלואה הרי פירושו שער ניקנור דוקא ולא כל מחנה לוי, דהרי בסוטה ג"כ היתה עומדת בשער ניקנור ואף דאינה צריכה להכניס ידיו לעזרה לשום דבר, ואי משום התנופה הרי יכולה לכוון לעזרה ולהניף וצ"כ דמעיקר הדין דלפני ד' צריכה לעמוד דוקא בשער ניקנור, וכ"כ במלואה עיקר דין בעמדתו מדאורייתא ה"י דוקא בשער ניקנור וזהו לפני ד' דקרא, וכ"כ מבואר להדיא בירושלמי סוטה פ"א כתיב ובעמיד הכהן את האש לפני ד' זה שער ניקנור כל מקום שנאמר לפני ד' זה שער ניקנור, וזה בודאי קאי על מלואה, הרי דמקומו בשער ניקנור הוא מעיקר הדין דלפני ד', ובדאי כפי גמירי לה דרק שער ניקנור הוא דמקרי לפני ד' בסוטה ובמלואה, ועיין בתוספתא פ"ק דסוטה מעלין אותה לשערי מרחם לשער נקנור וכו' היא עומדת מצפנים והכהן עומד מצחון שנאמר ובעמיד הכהן את האש לפני ד' אשכ לפני ד' ואין כהן לפני ד', וזה מפורש להדיא דחוץ לשער ניקנור לא מקרי לפני ד', וכ"כ במלואה דכוחה דתרוויכו חד דינא לכו צ"כ.

והנה בספרי פ' נשא ובעמידה וכו' לפני ד' בשער נקנור מכאן אמרו ראש המעמד ה"י מעמיד את העמלים בשער ניקנור, והנה הא דראש המעמד ה"י מעמיד את העמלים וכו' הוא משום ספ"ה דתמיד יעו"ש, וצ"כ המעניות לרמב"ם שם דציאורו שח"י מעמיד את המלואה הנצרכים להקריב צו ציוס את כפרתם, ולפי"ז ה"י ציאור דברי הספרי דכיון דמקום לפני ד' הוא בשער ניקנור, ע"כ גם המלואה ה"י ה"י עומדים בשער ניקנור דוקא, וזה כמ"כ דין לפני ד' דסוטה ובמלואה חד דינא הוא, ועיין בפסחים דף פ"ב בפירש"י ותוס' שם דמפרשי למחני דתמיד דראש המעמד ה"י מעמיד את העמלים בשער מרחם דלא קאי כלל על מלואה מרחם רק על כהנים עמלים, ושער מרחם פירושו שער הר הבית או שער עזרה נשים דברי עזרי' אסור להכנס בעזרת נשים עיי"ש בדברי רש"י ותוס', ולי"ע מדברי הספרי דמפורש להדיא דבשער ניקנור ה"י מעמידן, וצ"כ דקאי על מחני"כ, דאילו עמלים ועזרי' אסורין להכנס בעזרת נשים, ועיין ברמב"ם פ"ו מתמידין ונחשפין שפסק להך דראש המעמד ה"י מעמיד את העמלים על מחני"כ, והיינו כדברי הספרי, ולי"ל לדעת רש"י ותוס' דדברי הספרי ה"י מילתא לאחד ומחני דתמיד מילתא לאחד. עכ"פ דברי הספרי מתפרשי רק על מלואה שצריכים לעמוד בשער ניקנור משום דין לפני ד', כמו סוטה, ויסוד דברי הספרי הם דין לפני ד' דסוטה ובמלואה חד דינא לכו דקאי על שער ניקנור, וכן הן

הרמב"ם ללא נעשית תמורה. ולפי"ז מוכרח דגם הרמב"ם פוסק כר"מ דכל היכא דאמרין פשטא לא מיתשז תמורה באזכרים מדנקט למילתא בצבכמה שח"י קודש דוקא ללא שייך לומר דכו פשטא, וכן משמע ג"כ מלשון הרמב"ם צבכ"ז שם וז"ל אין ממירין איברים וכו' בשלימים וכו' כיצד האומר רגלה של צבכמה זו או ידך חתה עולה זו וכו' אינה תמורה עכ"ל, הרי דנקט להדין דאזכרים לא עבדי תמורה בידה ורגלה דוקא שכוה אבר שאין בהשמה תלוי בו דקו"ל ללא אמרין זו פשטא קדושה בכולה, וכייונו כחירולא קמא דהתוס' אליבא דר"מ.

והנה בחוספתא פ"ק דתמורה בשותפין אין עושין תמורה וצבכמת בשותפין אין עושין תמורה צבכמה שח"י קודש וח"י חול לא עושה ולא נעשית ע"כ, ולכאורה מבורר מדברי החוספתא דהדין דשותפין לא עבדי תמורה נאמר בין על הקדשים ובין על החולין וזהו דחלקינהו בחוספתא לשנים דשותפין אין עושין תמורה וצבכמת בשותפין אינה עושה תמורה ר"ל בין אם הקרבן הוא של שותפין בין אם החולין שממירין עליהם הוא של שותפין צתרווייכו אין כאן דין תמורה, אבל ל"ע דברי מקור הילפותא דאין תמורה בשותפות הוא ממעשר צבכמה מכ מעשר קרבן יחיד ילאו קרבנות ליצור ושותפים וכדחתן בתמורה דף י"ג וכן פסק הרמב"ם צפ"ח מה"ל תמורה ה"ב עיי"ש, ומכ"ת לומר דגם לענין החולין למעטו שותפין, ואף דח"ק יליף התם מקרא ללא יתלפטו ולא ימיר אותו דרך יחיד עושה תמורה ולא ליצור ושותפין עושין תמורה, אבל מדר"ש נשמע גם לח"ק דעיקר הדין דשותפין אין עושין תמורה נאמר רק על המתכפרין בעלי הקרבן שבהן תלוי כל דין תמורה ולא על החולין שממירין עליהם, ועוד נראה ללא שייך כלל בצבכמת החולין כל חלות השם של שותפין האומר לענין תמורה ולא יליייר צבכמת חורה שותפות דתמורה כלל, וכגם בעלמך, דברי כל שותף לא יוכל להמיר רק צבחי בצבכמה שלו וכמבואר בתמורה דף ז' דגם בתמורה אין אדם מקדיש דבר שאינו שלו, וא"כ איך שייך לומר דזה דינא דאין שותפין עושין תמורה, כיון דתמורה כל אחד מהשותפין חלה רק בחלקו לבד, ואיזה חלות דין של שותפות יש כאן ומאן שזוייכו להיות שותפין לענין תמורה שיחול בזה הדין דאין שותפין עושין תמורה, וממ"כ אם יש תמורה צבחי צבכמה הרי תמורה כל אחד חלה צבחי צבכמה שלו ואין כאן חורה שותפות כלל, ואם ח"י צבכמה אינה נתפסת בתמורה משום דהוי בכלל אזכרים ויריכין דוקא שכל בצבכמה כולה תתפס בקדושת תמורה, הרי צבכ"כ אין כאן תמורה, דברי תמורה כל אחד מהשותפין היא רק על ח"י צבכמה בלבד וכל מעשה תמורה צפ"ע צטילה ואין כאן תמורה כלל, וגם צבכמיו שנייהם כאחד הרי כן שני תמורות נפרדות וכל אחד בדיבורו עבד מעשה תמורה צפ"ע צבחי בצבכמה שלו ולא שייך לרפוייכו יחד דעיקר מעשה התמורה הוא בדיבור כיון דאינו תלוי צדעת צטלים וחילול גס צשוגג וצטעות ואיזה צירוף שייך בזה, האי דיבורו לחוד ואי דיבורו לחוד, ופשיטא דדיבורו של כל אחד היא מעשה תמורה נפרדת צפ"ע ולא שייך לערבייכו ולרפוייכו יחד, [ולכא לאוקמי שפשו שנייהם שלח להמיר צבד מעשה תמורה, דברי אין שליחות בתמורה וכמבואר בירושלמי רפ"ב דקידושין יט"ז, ועוד דאין שלד"ט], וכיון דתמורה כ"ה היא רק בחלקו לבד, א"כ הא נמלא דאין כאן בתמורה חורה שותפות כלל, רק חורה תמורה צבחי, ולא שייך דין שותפות רק בצבכמת הקדשים דכל אחד מתכפר בטלו קרבן וחשיב צטלים על כולו להמיר בו וכמבואר ברמב"ם פ"א מה"ל תמורה ה"א דאחד מן השותפין שהמיר או מי שהמיר בקרבן מקרבנות האזור הואיל ויש לו צבן שותפות כ"ז לוקה, הרי דמחשז צטלים

צבכמי נפשה גם שער ניקנור כחוכה של עזרה לענין זה, וזהו יסוד הדין דשער ניקנור מקרי לפני ד', אבל חוץ לשער לא הוי בכלל לפני ד', וכמו שנתבאר, ולהכי במאורע נריך לעמוד דוקא בשער ניקנור.

הלכות תמורה

פ"ג ה"ג אמר ח"י צבכמה זו תמורה וח"י עולה הרי זו תקרב עולה ח"י עולה וח"י מעשר הקרבן עולה ח"י תמורה וח"י מעשר כ"ז ספק ואינה קריבה עכ"ל, וצבכגות שם ז"ל ה"א ליטנא דגמי אמר אביי הכל מודים אמר ח"י עולה וח"י מעשר דברי הכל עולה קריבה ח"י תמורה וח"י מעשר (מאי) ואפשר שצבכמתה שלו מלא ח"י עולה וח"י תמורה ד"ה קריבה עולה וכן ח"י עולה וח"י מעשר ומשמע אפילו לרבי יוסי דאמר יבדק צבכך אין צורך אלא מסתמא עולה קריבה מ"ע גבי תמורה כיון דאיכא איסורא לא איכיון מעיקרא לאיסורא ולצטוף הוא דעטב ואימליך ובהמיר וכן גבי מעשר כיון דליתא לחלוק מעיקרא לא להכי איכיון אבל ח"י תמורה וח"י מעשר דצתרווייכו איכא לספוקי להי מנייכו איכיון אסתפקא לה להי מנייכו עדיף דילמא להכי איכיון מעיקרא עכ"ל, והנה לפי פירושו של הראב"ד הא נמלא דחלוק בין אם הזכיר מתחילה תמורה או מעשר ואח"כ עולה או אמר מעיקרא עולה ואח"כ תמורה או מעשר, דברי כל הטעם דתקרב עולה הוא משום דתליין להאמיר דח"י תמורה או מעשר צנמלך, א"כ הרי זה לא שייך רק אם הזכיר מתחילה עולה ואח"כ תמורה ומעשר, אולם בדברי הרמב"ם מבואר לכדיא דגם צאמר מעיקרא תמורה ואח"כ עולה ג"כ תקרב עולה, וע"כ דברמב"ם טעמא אחרונה חית לי צבך דינא דתקרב עולה ולא כפירושו של הראב"ד, ול"ע ביאור הדבר.

והנה בתמורה דף כ"ו צבכמה זו ח"י תמורה עולה וח"י תמורה שלמים כולה תקרב עולה דברי ר"מ וכו', וצבכ"ה שם בקשו דאיך חיילא בתמורה כלל וכלא כיון דאמר רק ח"י א"כ הא כו"ל תמורה באזכרים דאינה תמורה ואף דח"י הוי דבר שהשמה תלוי בו דקו"ל דפשטא קדושה בכולה ה"מ צתחילת בקדש אבל תמורה לא חיילא אפילו צדצר שהשמה תלוי בו כמבואר בתמורה דף י' אליבא דר' יבדוק דאין ממירין אברין בשלימים אפילו אבר שהשמה תלוי בו, ותיירא ע"ז צתרי גווי, חרד דר"מ לא סבר לי טותי דר"י צבך מילתא וס"ל דכל היכא דאמרין פשטא קדושה בכולה מיתשז תמורה בכולה ולא הוי בכלל אזכרים ודין אין ממירין אזכרים בשלימים הוא רק צאצר שאין בהשמה תלוי זו דלית צי דין פשטא קדושה בכולה, ועוד תירא דגם צלא הדין דפשטא ח"י לא הוי בכלל אזכרים ולא מקרי אזכרים רק אבר מיוחד אבל ח"י הוי בכלל צבכמה ועבדא תמורה גס לר' יהודה עכ"ד בחוס', וכנה ברמב"ם פ"א מה"ל תמורה ה"ט ז"ל צבכמה שח"י קדש וח"י חול לא עושה תמורה ילא נעשית תמורה עכ"ל, הרי לכדיא דס"ל דגם ח"י הוי בכלל אזכרים, וצ"כ מוכרחים אנו לומר דברמב"ם ס"ל כאידך שינויא דחוס' לחלק בין אבר שהשמה תלוי בו לאבר שאין בהשמה תלוי בו, והדין דפשטא קדושה בכולה מושיל גס לענין תמורה להחשז תמורה בכולה ומשום זה הוא ללא הוי בכלל אזכרים, וא"כ כ"ז הוא צמקום שיש לומר פשטא קדושה בכולה, אבל צבכמה שח"י קודש שאין מקום להתמורה להתפשט כיון דח"י השני כבר קדושה וקיימא, שוב ממילא גם ח"י ואבר שהשמה תלוי בו הוי בכלל אזכרים, וזהו שפסק